„FIVE O'CLOCK"

LA BOBBY CHARLTON

Sub titlul alăturat (care, într-un sens larg, înseamnă „ceai, reuniune de ora 5"), ziaristul francez MAX URBINI publică un amplu interviu, în „Football Magazin", cu cîştigătorul „balonului de aur" pe 1966, fotbalistul englez Bobby Charlton.

Reproducem mai jos unele pasaje mai interesante din articolul lui Urbini.

— Ce semnificaţie a avut pentru dumneavoastră „Balonul de aur" pe care vi l-a atribuit juriul lui „France Football" ?

— Acest balon de aur dovedeşte că sînt apreciat în afara hotarelor Angliei. În Anglia eu nu mă bucur de reputaţia pe care o am în Europa şi în lumea întreagă. Şi aceasta pentru că eu nu sînt un jucător englez în adevăratul sens al cuvîntului. Sînt englez prin naştere, prin formare, prin modul de viaţă. Dar, cu mingea la picior, sînt foarte latin. Or, în Anglia, sînt apreciaţi fotbaliştii „solizi", clasici, care „îşi fac bine munca" şi care se supun disciplinei colective. Sînt mai puţin apreciaţi acei care, chiar bine integraţi în echipă, au totuşi o manieră de a juca mai anti-convenţională. Este şi explicaţia că Bobby Moore a primit cea mai mare parte din recompensele decernate după C.M. şi că eu am fost adesea ignorat. De altfel, chiar la ancheta lui „France Football", ziaristul englez şi confratele său irlandez — care au dat răspunsuri — au ignorat numele meu.

— Să abordăm puţin fotbalul şi evoluţia lui.

— Fotbalul devine mai rapid, mai atletic, îţi cere mari eforturi pentru a nu te lăsa depăşit. La ora actuală este foarte greu să te impui în marile competiţii europene şi mondiale căci importanţa care li se atribuie ia pretutindeni proporţii adesea periculoase. Arbitrii au de jucat un rol din ce în ce mai important. Căci ei au în mîini existenţa însăşi a fotbalului, pe treapta cea mai ridicată. Ei sînt capabili să menţină totul în ordine sau să provoace excese care să ne ducă pe marginea prăpastiei. Fotbalul ar fi şi mai pasionant dacă jucătorii şi-ar da seama că fac toţi aceeaşi meserie şi s-ar respecta unul pe altul. Şi dacă publicul ar sta mereu la locul său..

— Credeţi că publicul merge prea departe ?

— Cu echipa Angliei şi cu Manchester United am avut ocazia să fac cunoştinţă cu publicul de pretutindeni. Admit şi admir căldura cu care mulţimea îşi susţine echipa, entuziasmul care porneşte dintr-un anumit temperament. Un englez nu poate reacţiona ca un francez, un italian ca un sovietic, un brazilian ca un suedez. Dar există nişte limite care nu trebuie depăşite. Fotbalul este un sport minunat, care capătă din ce în ce mai multă importanţă dar care riscă să devină victima propriului său succes. Au spus-o mulţi ziarişti şi ţin s-o repet şi eu.

— Ştiţi că actualmente un veritabil „război religios" opune antrenorii, jucătorii şi criticii de pe continent. Care este punctul dv. de vedere în acest domeniu ? Ce importanţă acordaţi tacticii ?

— Se vorbeşte mult de 4—2—4, 4—3—3, beton sau apărare în linie. Este vorba aici de formule gata făcute, cu ajutorul cărora mulţi oameni gîndesc că vor putea rezolva toate problemele. Or, totdeauna oamenii sînt cei care „fac jocul", care repurtează victoria. Niciodată tacticile sau sistemele nu vor permite să cucereşti „Cupa Europei" sau „Cupa Lumii". S-a crezut că 4—2—4 a făcut din Brazilia campioana lumii în 1958. Ce eroare ! S-a afirmat că „il libero" a făcut pe Inter. Ce glumă ! S-a spus că 4—3—3 de pe Wembley a asigurat succesul Angliei în World Cup. Ce soluţie simplistă ! În toate aceste cazuri, **jucătorii au dat decizia.** Singura problemă importantă este să ai **o bază de joc corespunzătoare cu calităţile oamenilor.** Trebuie să joci în funcţie de elementele de care dispui, şi nu să obligi un jucător să se subordoneze unei tactici sub faţada unui colectivism exacerbat. **Trebuie să lăsăm jucătorilor puterea de creaţie şi libertatea de acţiune.** Triumful Angliei în iulie 1966 a fost acela al unui ansamblu de prieteni care au ştiut să se exprime la maximum şi care erau obişnuiţi să joace multe meciuri, la intervale apropiate în campionatul lor. Ei au adoptat un ritm la începutul World Cup-ului şi l-au păstrat pînă la capăt. Amintiţi-vă, noi n-am „explodat" niciodată în timpul C.M., dar am menţinut continuu un anumit ritm, în timp ce alţii au avut urcuşuri şi căderi. Cu aceasta am cîştigat şi nu cu aşezarea pe teren, căreia mulţi observatori — dintr-o deformaţie cronică — i-au acordat prea multă importanţă.

— Sînteţi deci partizanul unui fotbal — să-i zicem — echilibrat ?

— Consider că cel mai bun mijloc de a te exprima pe un teren este să păstrezi un echilibru în orice circumstanţă, un echilibru atac-apărare. La Manchester, sistemul nostru de joc e simplu. În apărare adoptăm la început un marcaj individual şi plecînd de la el improvizăm după împrejurări, cu o notă de acoperire. În atac avem combinaţii puse la punct de multă vreme dar, desigur, aceasta nu ne împiedică să şi improvizăm, în funcţie de fază. Se merge prea departe închizîndu-i pe fotbalişti într-un sistem, fie că se numeşte 4—2—4, 4—3—3 sau beton. **Jocul este colectiv prin natura lui. Nu trebuie să devină colectiv prin obligaţie.**

— Un cuvînt despre apărarea în linie, care ajunge uneori la „mini-football".

— Este o eroare fundamentală, căci nu se poate baza o tactică pe interpretarea unei reguli de joc **(N.N.: regula de ofsaid).** Este o formulă defensivă la fel de excesivă ca şi betonul.

— Despre beton ce credeţi ?

— Este o manieră de joc pe care n-o apreciez de loc. Ea limitează, după părerea mea, posibilităţile unei echipe care joacă pentru a nu pierde.

— După dv., se poate adopta o bază defensivă foarte strictă, păstrînd în acelaşi timp un spirit ofensiv ?

— Mă atrageţi către Inter, veritabil etalon al acestei metode. Ce cred eu de Inter? Metoda milanezilor este cea mai bună

Bobby Charlton şi Matt Busby

din lume pentru a cîştiga, dar numai pentru a cîştiga. Şi dimpotrivă, nu este cea mai spectaculoasă. **Cu jucătorii de care dispune, Inter ar putea avea o reputaţie mult mai strălucită.** Dar cum eu sînt realist, ţin să adaug că jucînd de o manieră mai romantică Inter n-ar ocupa poziţia sa actuală. Totul depinde de ce doreşti prin fotbal : să seduci sau să cîştigi.

— Credeţi, deci, că pentru a juca la fel ca Inter trebuie să ai o echipă foarte bună ?

— Da. Drama nu este că Inter joacă aşa cum joacă ci că alţii încearcă să imite echipa lui Herrera, fără a avea mijloacele necesare.

— Să schimbăm subiectul. Care a fost momentul cel mai extraordinar din viaţa dv. ?

— Miracolul de la München, din 1958. Am scăpat de la moarte într-o catastrofă aeriană. Cînd ai fost aruncat 50 de metri dintr-un avion şi te-ai ales doar cu o rană uşoară, restul existenţei ţi se pare o joacă. Sînt perfect conştient, dar aş vrea să restabilesc un adevăr. S-a spus că drama de la München m-a marcat teribil, că a avut o influenţă considerabilă asupra caracterului meu. Este inexact. Viaţa mea a devenit curînd normală. Am jucat meci după meci, 30 de partide în şase luni. Bobby Charlton s-a copt dar nu s-a schimbat.

— Şi evenimentul nr. 1 al carierei ?

— Se situează bineînţeles în ansamblul C.M. Gîndiţi poate că a fost clipa cînd arbitrul a fluierat sfîrşitul finalei sau cel cînd regina Elisabeta a înmînat Cupa lui Bobby Moore, sau cînd am făcut turul de onoare al învingătorilor. Ei bine, nu ! Momentul cînd am avut impresia că sînt cel mai fericit dintre toţi fotbaliştii a fost acela cînd Hurst a egalat la 1—1 contra R.F.G. Am simţit atunci o bucurie interioară inimaginabilă. Am înţeles că nimic nu se mai poate întîmpla, că vom fi campioni ai lumii. Da, acel minut este cea mai frumoasă amintire a mea de jucător...

— Să vorbim de Matt Busby, managerul lui Manchester United.

— Pentru mine Matt este un manager extraordinar, care cunoaşte fotbalul fără a folosi formule magice, clubul său ca pe propriile buzunare, iar oamenii într-un mod extraordinar. Este un părinte pentru noi toţi şi ne dă exemple în fiecare clipă. Matt Busby are, după mine, o calitate esenţială : el nu subapreciază niciodată pe nimeni. El spune femeii de servici **„bună ziua, doamnă"**, cu aceeaşi deferenţă cu care spune secretarei **„vă rog să expediaţi această scrisoare"** sau în şedinţa Consiliului de administraţie a clubului **„iată situaţia lui Manchester United".** Cînd un om acţionează astfel în viaţă, este deasupra celorlalţi.

— Cum se comportă Busby cu jucătorii ?

— Îi conduce cu un tact uimitor. Cînd am cîştigat un meci jucînd foarte bine, ne strînge mîna. Este onoarea supremă. Cînd am reuşit un meci bun, ne spune simplu : **„Very good !".** Un singur lucru contează pentru el : să jucăm bine. Căci poţi juca bine şi totuşi să pierzi ! Cînd Matt nu ne spune nici un cuvînt după un meci înseamnă că am fost sub valoarea noastră. Şi cînd ne părăseşte spunînd : **„Ne vedem mîine"** e o dovadă că am comis nenumărate greşeli.

— Care este părerea dv. asupra marilor vedete ale fotbalului actual ?

— Cînd vorbeşti despre fotbalul din ultimii zece ani un nume îţi vine mereu în minte, acela al lui Pele. Da, Pele este pentru mine „numărul unu" şi de o manieră incontestabilă. Este un fotbalist cum n-a existat şi cum nu va mai exista mult timp, ţinînd seamă de evoluţia jocului. El are toate calităţile tehnice individuale şi ştie să fie şi echipier în circumstanţe dificile. Pele e însă victima enormei lui reputaţii şi cred că în Anglia a plătit-o de o manieră inadmisibilă. Am convingerea că rivalii lui Pele au venit la Londra cu ideea de a-l distruge pentru a doborî astfel echipa braziliană. Pele primeşte mereu lovituri, multe lovituri şi găsesc că se descurcă admirabil în aceste meciuri care uneori sînt adevărate capcane pentru el. S-a spus că Eusebio este un Pele european. Este o formulă fabricată de ziarişti, o formulă seducătoare. Eu cred însă că e greu să-i compari. Primul este o fiinţă excepţională ; cel de-al doilea e un fotbalist de mare clasă dar care nu posedă, cred, calităţi extraordinare.

— Care a fost cel mai mare fotbalist britanic al tuturor timpurilor ?

— Răspunsul e uşor : Stanley Matthews. Alături de el voi situa însă — şi nu din originalitate, ci din convingere — un portar : Bert Trautmann de la Manchester City, care n-a avut reputaţie europeană pentru motivul că echipa lui n-a avut ocazia să se manifeste la acest eşalon. Un alt nume pe care-l evoc cu multă tristeţe este acela al tînărului Edwards, dispărut în catastrofa aeriană de la München. Era un mijlocaş excepţional. Ce randament ! Cînd a murit era la începutul unei cariere care l-ar fi dus spre cele mai înalte culmi.

— Îl cunoaştem pe Bobby Charlton fotbalistul. Am vrea să-l cunoaştem şi pe omul de fiecare zi.

— Trăiesc foarte simplu. Mă scol dimineaţă aproape de ora opt iar la 9,30 sînt pe „Old Trafford". Îmi fac antrenamentul zilnic pînă aproape de ora 13. După amiezile mi le petrec în familie, în noua mea locuinţă situată la Lymm, la opt kilometri de Manchester, într-un ansamblu de verdeaţă. Citesc mult, ascult discuri, fac plimbări cu maşina, împreună cu soţia mea Norma şi cu cele două fetiţe, Andreea şi Suzana. Uneori joc golf, sport care-mi aduce o deosebită decontractare. Sînt şi amator de spectacole sportive, mai ales de rugbi în 13. Regiunea Manchesterului este, într-un fel, ca sud-estul Franţei. Aici este „regatul jocului de rugbi în 13". Merg adesea pe stadion şi asist la jocuri care mă captivează.

— V-aţi gîndit vreodată să părăsiţi Manchesterul ?

— Poate că Manchesterul ca oraş, da. Niciodată însă clubul Manchester United unde mă simt ca într-o familie. Aş abandona mai curînd fotbalul decît acest club.

ELVEŢIENII ÎŞI VERIFICĂ ECHIPA

● **În vederea jocurilor din campionatul Europei, reprezentativa Elveţiei va susţine la 1 martie un meci de verificare cu echipa Luxemburgului. La 15 februarie, lotul elveţian va face primul antrenament, la Berna, sub conducerea lui Alfredo Foni.**

În luna iunie, în Mexic

UN MARE TURNEU INTERNAŢIONAL

● **În luna iunie a acestui an va avea loc la Ciudad de Mexico un mare turneu internaţional la care în afară de gazde vor mai lua parte trei echipe italiene (A. S. Roma, F. C. Torino şi A. S. Cagliari), două spaniole (Valencia şi Espanol), două portugheze (Porto şi Sporting) şi una franceză (Reims).**

UN AL TREILEA MECI INTER—REAL LA MARSILIA ?

● **Un eventual al treilea meci Internazionale — Real Madrid se va desfăşura la 8 martie la Marsilia. Propunerea a fost făcută de echipa spaniolă după ce federaţia vest-germană, căreia i se propusese organizarea acestui meci, a anunţat că nu-l poate găzdui.**

ACCIDENTAT ÎN... BAIE

● **Internaţionalul Augusto Silva de la Benfica a fost victima unui accident stupid : a alunecat în baie şi a căpătat o serioasă leziune la genunchi care-l face indisponibil o bună bucată de vreme.**

RECORDUL LUI REAL MADRID

În etapa de duminică a campionatului spaniol, Real Madrid a realizat un record : **cel de-al 19-lea meci în care n-a cunoscut înfrîngerea.**

Recordul anterior (18 partide fără înfrîngere) aparţinea aceleiaşi echipe, din anul 1932.

Victoria de duminică a fost repurtată în faţa echipei Granada cu 2—0. Actualmente, Real Madrid conduce în clasament cu un total de 32 de puncte (19 meciuri, 13 victorii, şase meciuri egale, nici o înfrîngere). Următoarea clasată, Espanol, are 24 de puncte.

SITUAŢIA ÎN CAMPIONATELE DIN EUROPA

● ANGLIA. — După 28 de meciuri, conduce Liverpool cu 38 p. urmat de Manchester United cu 37 şi Nottingham cu 36 p.

● ITALIA. — După 19 etape, Inter pe primul loc (30 p), urmată de Juventus (28), Cagliari şi Napoli (cîte 25).

● OLANDA. — Ajax şi-a mărit avansul la 6 puncte. A învins cu 1—0 pe Fortuna, în timp ce urmăritoarea sa, Feyenoord, a făcut doar meci nul (1—1) cu A.D.O.

● BELGIA. — Mare surpriză: liderul Anderlecht a fost învins de echipa de pe locul 9, St. Trond, cu 2—1. Avansul lui Anderlecht faţă de F.C. Bruges a rămas acum de numai 2 puncte : 30 faţă de 28, după 19 etape.

● PORTUGALIA. — Benfica a obţinut un senzaţional 7—0 în faţa lui Guimares şi a trecut astfel pe primul loc, graţie golaverajului, la egalitate de puncte cu Academica Coimbra (23 p. după 19 etape).

● GRECIA. — După etapa a 15-a, Olympiakos (42 p) şi-a mărit avansul faţă de A.E.K. (37 p.).

● SCOŢIA. — Pe primul loc, Celtic cu 39 puncte, urmat de Glasgow Rangers cu 34, dar cu un joc mai puţin.

Redacţia şi administraţia bd. Mărăşti nr. 26. Tiparul : I. P. „Informaţia", str. Brezoianu 23—25.